

STANDARD č. 5		
PODPORA PŘÍROZENÉHO SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ		
Zpracoval:	mgr et Bc. Nikola Mojová, DiS.	Podpis:
Funkce:	psycholog	
Schválil:	Mgr. Zuzana Klimszová	
Funkce:	ředitel	
Datum:	5.12.2024	
Vydání číslo:	4	Datum platnosti a účinnosti: 23. 6. 2025
Datum revize:	23. 6. 2025	
Rozdělovník:	Všichni pracovníci Dětského centra Pluto	

Kritérium 5a

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podporuje děti umístěné v zařízení ve vztazích s přirozeným sociálním prostředím, zejména podporuje navazování a rozvíjení kontaktů a sociálních vztahů s osobami dítěti příbuznými nebo blízkými.

Podpora dětí ve vztazích s přirozeným prostředím:

- Prioritou zařízení je v maximální možné míře podporovat kontakt dítěte s biologickými rodiči, s příbuznými či jinak blízkými osobami, pokud není příslušným soudem kontakt omezen a bylo by to bylo v rozporu se zájmy dítěte.
- Vztahy a vazby s přirozeným sociálním prostředím jsou velmi důležité pro dobrý vývoj dítěte. Také je důležité vztahy znovu navazovat či prohlubovat a pomáhat dětem budovat si vlastní širší sociální zázemí.
- Při výkonu Sociálně-právní ochrany dětí (dále jen SPOD) je nutné vždy zohlednit specifika konkrétní rodiny a jejích členů, a to ve všech spojitostech (zdravotní stav členů rodiny, rodinné vztahy, vzdělání, majetkové situace apod.).
- U dětí, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje, jsou často vazby s jejich přirozeným prostředím narušeny.
- V souladu s individuálním plánem ochrany dítěte (dále jen IPOD) zpracovaným příslušným pracovištěm orgánu sociálně-právní ochrany dítěte je realizována konkrétní podpora dětí vždy s ohledem na jejich individuální potřeby. Za IPOD se zodpovídá sociální pracovník příslušného OSPOD (Orgán sociálně – právní ochrany). Tento plán je pravidelně aktualizován. Sociální pracovník příslušného OSPOD spolupracuje na pravidelných aktualizacích IPOD se sociálním pracovníkem Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen ZDVOP).
- Pracovníci ZDVOP musí na názor a přání dítěte s ohledem na jejich rozumovou vyspělost brát při rozhovorech zřetel. Individuální potřeby dítěte jsou vždy zohledněny a preferovány.
- Kontakt s rodinou dítěte nemůže být odepřen z důvodu porušování pravidel, špatných známek apod.
- Při výkonu SPOD pracovník také aktivně vyhledává kontakty s rodinou dítěte, dalšími příbuznými a jeho sourozenci. V případě, že rodiče nejeví od okamžiku přijetí dítěte zájem, žádá sociální pracovník zařízení o součinnost – zprostředkování kontaktu (adresa, telefonní číslo). Pokud má dítě sourozence umístěné v jiném zařízení nebo náhradní rodinné péči či jinde, sociální pracovník aktivně zprostředkovává kontakt dítěte se sourozenci. Dle provozních možností zařízení.
- Pokud jsou rodiče dítěte ve výkonu trestu odnětí svobody a mají zájem se stýkat s dítětem a je to pro ně bezpečné, zprostředkovává sociální pracovník po domluvě s pracovníci OSPOD kontakt dítěte s rodiči. Mimo region Moravskoslezského kraje je doprovod realizován po předchozím schválení ředitele zařízení, podle provozních možností.

- Zařízení na žádost zákonného zástupce/osoby odpovědné za výchovu dítěte umožní návštěvu dítěte v jeho domácnosti, pokud to není v rozporu se soudním rozhodnutím (omezení kontaktu). Sociální pracovník zprostředkovává návštěvu v souladu s právním titulem umístění dítěte a s ohledem na nastavený plán poskytování sociálně-právní ochrany.

Kontakt dítěte s osobami blízkými:

- Zařízení v co největší míře podporuje děti v udržování, rozvíjení a prohlubování vazeb s osobami blízkými (přátelé, vrstevníci, sousedé, učitelé apod.), tedy v udržování a rozvíjení kontaktů vzniklých již v původním prostředí dítěte, a to v maximální možné míře, neodporuje-li udržování těchto vazeb zájmům dítěte.
- Dítě je podporováno také k navazování nových přátelských vztahů a ke smysluplnému trávení volného času s přáteli mimo prostory zařízení. Při kontaktu s dalšími osobami je vždy přihlédnuto k přání dítěte.
- Dítě může mít na pokoji návštěvu jiného dítěte ze zařízení, pokud si tak přeje.
- Dítě je vždy dotazováno na to, zda se chce s osobou setkat a za jakých podmínek (zda mimo zařízení nebo uvnitř, za účasti další osoby nebo samo atd.).

Podpora při navazování a zprostředkování kontaktů:

- Dítě má právo být pravidelně navštěvováno, chodit na procházku, trávit společné víkendy a prázdniny s rodinou, jemu blízkými apod. Má právo přijímat telefonáty a telefonovat, přijímat balíčky, dárky, dopisy aj. od rodičů a blízkých.

Telefonování se služebním a osobním mobilem

- Dítě má právo užívat služební i osobní telefon DC Pluto ke kontaktům s rodinou, s blízkými kamarády, přáteli apod. Pokud někdo na mobil píše či volá a dítěti se to nelíbí, může to říct „tetě“ „strejdovi“, kteří mu pomůžou tuto situaci řešit. Dítěti je vysvětleno, proč je důležité, aby se o hovoru dítěte s rodičem vědělo, např. z důvodu ne/zájmu rodičů aj.
- Pokud má dítě vlastní mobil, má jej právo využívat podle svých potřeb, tyto hovory nejsou evidovány, telefonát je možný kdykoliv během dne.
- Rodičům jsou po přijetí dítěte sděleny telefonní kontakty (do zařízení a na sociálního pracovníka apod.).
- Sociální pracovník předá rodiči osobní číslo dítěte (heslo pro komunikaci), na základě, kterého se rodič dozví v telefonu informace o dítěti.

Poštovní/písemný kontakt

- Děti mají právo na soukromí a na listovní tajemství. Pokud dítěti přijde dopis/balík, musí být jeho právo respektováno. Sociální pracovník nebo pracovník přímé péče vždy dítěti nabídne možnost seznámit se s dopisem či balíkem společně, za jejich přítomnosti. Je mu vysvětleno,

proč je důležité, aby pracovníce věděly, kdo dítě kontaktuje apod. (zájem rodičů, kontakt s cizí osobou, nebezpečnost obsahu balíku apod.).

- Pokud jde o dítě, které neumí číst, pomůže mu vždy pracovník zařízení.
- Ředitel zařízení nebo jiný delegovaný pracovník je oprávněn být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, pokud je důvodné podezření, že zásilka má z výchovného hlediska závadný obsah nebo by mohla ohrozit zdraví či bezpečnost dětí, a uschovat ji na dobu omezenou do ukončení pobytu dítěte v zařízení, a provést o tom záznam do spisové dokumentace o dítěti. Doručená pošta dětí se eviduje ve spisové službě ESPIS.

Používání veřejných sociálních sítí

- Dítě má právo využívat veřejné sociální sítě (internet). Využívání sociálních sítí by nemělo narušovat plnění školních a jiných povinností dítěte a zdravého vývoje dítěte.
- V rámci korespondence smí děti využívat i sociální sítě a email.

Návštěvy v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále ZDVOP)

- Návštěvy mohou být realizovány denně s ohledem na noční klid.
- V souladu s přáním dítěte vytváří ZDVOP příležitosti pro smysluplné vztahy mezi dítětem a jeho rodinou/osobou odpovědnou za péči o dítě či dalšími blízkými osobami.
- Děti mohou navštěvovat také jejich kamarádi, spolužáci.
- Návštěvy se uskutečňují v místnosti určené k návštěvám nebo na zahradě, popřípadě na bytě (pokud to nenarušuje bezpečí dalších dětí).
- Každá návštěva je písemně zaznamenána do příslušného formuláře a po ukončení pobytu dítěte založena do spisu dítěte. Zpravidla se zaznamenává, jak se dítě projevovalo, jak reagovalo na příchozí návštěvu a opačně, jak se projevovala návštěva k dítěti.
- Osoba přicházející na návštěvu stvrdí svou přítomnost v ZDVOP podpisem.
- Návštěvy přímo na bytě jsou možné, pokud zde nejsou přítomni ostatní děti v rámci zachování ochrany identity dítěte, jeho soukromí a bezpečí.

Vycházky dítěte s rodičem/osobou odpovědnou za výchovu dítěte/osobou blízkou mimo areál ZDVOP

Vycházka mimo areál ZDVOP probíhá v době návštěvy. Osoba, která bere dítě na vycházku stvrzuje svým podpisem, že po dobu vycházky přebírá za dítě (které není dostatečně rozumově vyspělé) odpovědnost a domluví se s pracovníkem na rozsahu vycházky. V případě, že je dítě do ZDVOP umístěno na základě rozhodnutí soudu a není dostatečně rozumově vyspělé požádá si osoba o vycházku a vyčká na udělení souhlasu ředitelem (nebo jím delegovaným pracovníkem).

Pobyty dítěte mimo areál ZDVOP

- Pobyty dětí mimo ZDVOP u dětí přijatých na základě rozhodnutí soudu (např. během víkendu, prázdnin), jsou možné jen po předchozí písemné/telefonické žádosti osoby (rodiče/osoby odpovědné za výchovu dítěte/osoby blízké) a písemného souhlasu příslušného OSPOD. Konečné

rozhodnutí o pobytu činí ředitel. Dle legislativy může první pobyt trvat 30 dní, posléze může být prodloužen se souhlasem OSPOD a ředitele. V případě pobytu dítěte na základě uzavřené smlouvy o poskytování ochrany a pomoci s OSPOD, je návštěva konzultována s příslušným OSPOD, popřípadě se samotným dítětem.

- U dětí umístěných na základě uzavřené smlouvy o poskytování ochrany a pomoci s dítětem nebo rodičem se snaží sociální pracovník o osobě žadatele získat co nejblíží informace (jméno, telefon, bydliště, vztah k dítěti). O žádosti o pobyt zpravidla informuje příslušný OSPOD a osobu, která zastoupila dítě v uzavření smlouvy o poskytování ochrany a pomoci. Pokud je dítě dostatečně rozumově vyspělé, vždy je do řešení situace zapojeno (zájem dítěte a jeho názor/přání je upřednostněno před zájmem rodiče/jiné osoby odpovědné za výchovu dítě/osoby pečující. Pokud rodič nesouhlasí s pobytem dítěte u osoby žadatele (například u druhého rodiče, jiného rodinného příslušníka nebo jiné osoby dítěti blízké), je o tomto vyrozuměn příslušný OSPOD a je požádán o spolupráci v této záležitosti (například prošetří poměry apod.).
- Dítěti je před pobytem vysvětleno, že může v době pobytu kdykoliv kontaktovat ZDVOP nebo pobyt ukončit dříve, než bylo původně v plánu. Totéž platí i pro osobu žadatele.
- Dětem, které jsou dostatečně rozumově vyspělé může ředitel povolit přepravit se do místa pobytu pouze v případě, že toto bylo s dítětem a žadatelem dopředu dojednáno.
- Dítě, které je umístěno na základě smlouvy o poskytování ochrany a pomoci, a které nemá zájem o pobyt v rodině (pokud si o to rodič, nebo jiná osoba požádá), má možnost se samo rozhodnout, zda na pobyt půjde/pojede či nikoliv. V případě nevůle ze strany dítěte je o tomto, žadatel srozumitelným a prokazatelným způsobem vyrozuměn. Taktéž je situace popsána ve spisové dokumentaci dítěte.

1. Omezení kontaktu, ztížené navazování a rozvíjení kontaktu s dítětem

- V případě, že dítě odmítá kontakt s rodičem, pracovníci zařízení respektují jeho rozhodnutí.
- Názor dítěte pracovníci upřednostňují před zájmy rodičů. Pracovníci zařízení rozhovorem zjišťují důvod odmítání kontaktu. O této skutečnosti sociální pracovník informuje psychologa zařízení, který v rámci individuální intervence bude pracovat s dítětem na rozklíčování situace a na jejím řešení. K řešení může přizvat i rodiče v rámci rodinné konzultace.
- Dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo tyto názory vyjadřovat ve všech záležitostech, které se ho dotýkají. Názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti.
- Ředitel nebo jím delegovaný zástupce zařízení má právo zakázat nebo přerušit návštěvu rodičů nebo jiných osob v zařízení v případě jejich nevhodného chování, které by nepříznivě působilo na výchovu dětí, jde-li o děti umístěné v zařízení na základě rozhodnutí soudu.
- Ředitel zařízení rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy sociálně-právní ochrany, pokud jde o zamítnutí žádosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte

o povolení pobytu mimo „ZDVOP“. O opravném prostředku rozhoduje Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

- K omezení kontaktu s rodiči může dojít jen za předpokladu, že je takto soudem rozhodnuto.
- V případě, že je kontakt povolený pouze za asistence pracovníka zařízení, vycházíme vždy z výroku rozhodnutí soudu ve spolupráci s OSPOD.
- Kontakt dítěte s rodinou může být též dočasně omezen, pokud probíhá policejní vyšetřování z důvodu podezření ze spáchání trestného činu na dítěti, a to do odvolání policie a příslušného OSPOD.
- Dále může být kontakt dítěte s rodinou též omezen, pokud je rodič pod vlivem omamných látek či alkoholu a je agresivní vůči svému dítěti apod. Rodiči se vysvětlí, že kontakt dítěte s ním není momentálně vhodný a domluví se na dalším možném setkání.

2. Cíl práce s rodinou

Cílem práce s rodinou je navázat aktivní spolupráci s rodinou dítěte, která se ocitla v krizové situaci, zajistit odbornou pomoc a poradenství, a to v oblasti sociální, psychologické, výchovné a zdravotní. Nastavení intenzity a míry spolupráce probíhá ve spolupráci s pracovníkem OSPOD a individuální plánem ochrany dítěte.

- ZDVOP nejenže podporuje dítě při navazování a rozvíjení kontaktů a sociálních vztahů s jemu příbuznými a blízkými osobami, ale pomáhá také rodině při převzetí dítěte do péče.
- ZDVOP se snaží zákonné zástupce co nejvíce vtahovat do řešení záležitostí týkajících se dítěte.
- S dítětem a rodiči vytváří sociální pracovník plán sociálně – právní ochrany, který reflektuje potřeby dítěte a jeho rodiny. Na vytváření plánu se podílejí i další odborní pracovníci.
- S psychologem mohou rodiče konzultovat psychický stav dítěte, zájem dítěte, setkávat se na společných schůzkách s dítětem.
- Dále jsou rodičům sděleny informace o povinnosti hradit příspěvek na úhradu pobytu a péče, a jsou mu poskytnuty další informace k pobytu dítěte.
- Sociální pracovník, psycholog nebo ředitel zařízení informuje rodiče dítěte o podstatných záležitostech a dalších potřebách dítěte, a hledá s nimi nejlepší způsob řešení.
- Pokud rodič přinese formuláře a potřebuje pomoci s jejich vyplněním, je mu pomoc poskytnuta.

Po celou dobu pobytu dítěte v zařízení se snažíme pomoci rodičům/jiným osobám řešit jejich nepříznivou situaci. Po ukončení pobytu dítěte v ZDVOP jsou rodičům nabízené další návazné služby v rámci odborného sociálního poradenství DC Pluto či jiné služby mimo ZDVOP.

3. Možnosti spolupráce s rodinou dítěte

a) Oblasti práce:

- diagnostika sociální, psychologická;
- identifikace zjevných i skrytých problémů a možnosti jejich řešení;

- sociální a výchovné otázky zaměřené na dítě, rodiče i celou rodinu;
- posílení výchovných a pečovatelských kompetencí.

b) Principy:

- důvěrné a bezpečné prostředí;
- otevřenost;
- vzájemné respektování;
- zaměření na potřeby dítěte;
- podpora;
- motivace ke změně;
- právo na anonymní podání stížnosti, podnětu, připomínky;
- možnost kontaktovat sociálního pracovníka každý pracovní den kdykoli v jeho pracovní době.

c) Dokumentace:

- práce s rodinou dítěte je vždy cílená a plánovaná;
- v rámci práce s rodinou je veden zápis z jednání s rodinou a o provedených úkonech;
- cíle jsou nastavovány jako součást plánu poskytování sociálně-právní ochrany.

4. Nabídka pomoci rodině dítěte

Zařízení má stanoveny možnosti a nabídky pomoci rodině v tomto rozsahu:

Poskytování poradenské péče v oblasti:

Základní sociální poradenství:

Za sociální poradenství zodpovídá sociální pracovník zařízení. Informuje děti a jejich rodiny o našich službách, případně jiných službách, veřejných institucích a jiných formách pomoci, o právech a povinnostech.

Odborné sociální poradenství:

- Má v kompetenci sociální pracovník a psycholog, který poskytuje podporu klientům tak, aby to přispělo k jejich lepší orientaci v dané situaci, ke schopnosti hájit svá práva, ke schopnostem nahlížet na svou současnou situaci a přijmout vlastní účast v řešení situace za využití svých zdrojů.
- Poskytujeme rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte odborné sociální poradenství (např. zajištění návazných služeb, bydlení, sociálních dávek apod.).
- Spolupracujeme s rodinou umístěného dítěte (např. komunikace s úřady a jinými institucemi).
- Rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte pomáháme při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte (např. komunikace se školou a jinými školskými institucemi, zajištění logopedie, terénních a ambulantních sociálních služeb apod.).

Sociální:

- Pomoc při vyřizování osobních dokladů;
- Pomoc při vyřizování sociálních dávek;
- Zprostředkování pomoci při řešení bytové situace;
- Zprostředkování spolupráce s úřadem práce při hledání zaměstnání;
- Zprostředkování dluhového poradenství;
- Podpora činností napomáhajících rozvoji rodičovských kompetencí;
- Poskytování praktického nácviku rodičovských dovedností,
- Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů;
- Podpora při obstarávání osobních záležitostí ve vztahu k dítěti;
- Zprostředkování rodinné mediaci;
- Pomoc s vyplňováním příslušných formulářů, předáním kontaktů na příslušný úřad (sociální dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky péstounské péče);
- Se zprostředkováním kontaktů rodičů s jednotlivými OSPOD;
- Se zprostředkováním kontaktů na dostupné veřejné služby a vytváření příležitostí, aby mohla rodina a osoby blízké využívat těchto služeb (po domluvě sociální pracovník předá rodině kontakty na potřebné služby);
- Podpora činností napomáhajících rozvoji rodičovských kompetencí.

Psychologické:

- Zajištění psychodiagnostiky dítěte;
- Zajištění klinického psychologa – vybíráme dle kapacity klinických psychologů a vzdálenosti;
- Psychologické poradenství;
- Psychická podpora zákonných zástupců/osob odpovědných za výchovu dítěte v nepříznivé situaci;
- Edukace zákonného zástupce/osoby odpovědné za výchovu v péči o dítě;
- Podpora činností napomáhajících rozvoji rodičovských kompetencí;
- Poskytování praktického nácviku rodičovských dovedností;
- Poskytnutí informací o psychomotorickém vývoji dítěte a jeho prospívání;
- V případě zájmu zákonného zástupce/osoby odpovědné za výchovu dítěte je možné zajistit psychoterapeutické vedení, případně předat kontakty na následnou psychologickou péči (např. rodinná terapie);
- Spolupráce s lékaři, školami a školskými zařízeními.

Zdravotní:

- Zprostředkování zdravotní péče na základě doporučení lékaře dítěte (kontakty, dojezd);
- Zprostředkování péče odborných lékařů;
- Zprostředkování léčebně rehabilitační péče;
- Zprostředkování logopedické péče a další.

Psychiatrická:

- Vybíráme dle kapacity psychiatrů a vzdálenosti.

Nastavení spolupráce s rodinou dítěte:

Zahájení spolupráce s rodinou

Sociální pracovník zhodnotí situaci a zajistí:

- Informování rodiny o možnosti spolupráce, nabídky pomoci;
- Setkání pracovníků multidisciplinárního týmu;
- Spolupráci se sociální pracovníci OSPOD v souladu s IPOD;
- Ve spolupráci zúčastněných nastaví plán poskytování sociálně-právní ochrany dítěti;
- Požadavek na OSPOD na svolání předběžné případové konference.

Postup v případě, že je rodina nespolupracující

- Motivujeme k aktivizaci a přímé práci, podporujeme rodiny v rovině kontaktů s dítětem. Pokud je rodina opakovaně nekontaktní se zařízením či dítětem, sociální pracovník se snaží zpravidla kontaktovat rodinu telefonicky, v případě neúspěchu písemně, nebo přes jiné instituce.

Ukončení spolupráce s rodinou

- Spolupráce s rodinou končí po ukončení pobytu dítěte ve ZDVOP.
- Před ukončením pobytu dítěte jsou rodičům nabízeny další návazné služby v rámci odborného sociálního poradenství DC Pluto nebo jiné služby mimo ZDVOP.

 STANDARD č. 5 PODPORA PŘÍROZENÉHO SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ	
Kritérium 5b	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vytváří příležitosti, aby dítě umístěné v zařízení využívalo veřejně dostupných služeb (škola nebo mateřská škola, zájmové kroužky mimo zařízení atd.)

Veřejně dostupné služby:

- ZDVOP respektuje zájmy a potřeby dítěte a vytváří příležitosti, aby dítě umístěné v zařízení využívalo veřejně dostupných služeb a vytváří možnosti dalších kontaktů dětí se společností.
- Každé dítě má právo na odpočinek a volný čas, na účast ve hře a oddechové činnosti odpovídající jeho věku a mentální vyspělosti.
- ZDVOP nabízí různé aktivity ve spolupráci s místními organizacemi, kterými jsou například Asterix, K – Klub a Don Bosko, Velká náruč, fotbal – Havířov – Datyně klub atd.

- Děti se v létě účastní příměstských táborů, kde mohou navázat další vztahy a kontakty se svými vrstevníky.
- Pořádáme pro děti pobyty v přírodě, pokud je to možné.

Zdravotní péče

- Při využívání dalších veřejných služeb, se pracovníci ZDVOP snaží, aby dítě umístěné v ZDVOP a jeho rodina i nadále mohly využívat služby poskytovatelů a organizací, s nimiž už mají dobrou praktickou zkušenost.
- ZDVOP dbá na to, aby byla zachována kontinuita v osobách poskytovatelů zdravotních služeb, a proto nemění dětem jejich lékaře – neznamená-li to nepřiměřené nebo nadměrné zatížení provozu.
- Běžnou péči při akutním onemocnění zajišťuje praktický lékař pro děti a dorost u kterého je dítě registrováno, očkování a preventivní prohlídky probíhají u taktéž u tohoto lékaře.
- Zdravotní péče je dětem poskytována jejich registrujícími lékaři v případě nadměrné dojezdové vzdálenosti (cca nad 30 km) je péče zajištěna místně dostupným lékařem. Pro případ potřeby, jsme v blízkosti našeho zařízení uzavřeli smlouvu s dětským pediatrem MUDr. Lenkou Hustákovou.
- Odborná vyšetření zajišťujeme ve specializovaných ambulancích a na příslušných odděleních nemocnic a v případě prvního vyšetření volí sociální pracovník odborného lékaře po domluvě s rodiči.
- V nutnosti je dítě překládáno k hospitalizaci do nemocnice.
- V případě plánovaných lékařských vyšetření sociální pracovník telefonicky nebo písemně informuje zákonného zástupce o termínu a vyzývá ho k účasti na vyšetření dítěte. Pokud jeví rodič zájem se vyšetření zúčastnit, domlouvá s ním sociální pracovník realizaci (zda přijede přímo k lékaři, či přijede do ZDVOP a cestu absolvuje v doprovodu pracovníka ZDVOP spolu s dítětem).

Vzdělávání

- Je-li to z důvodů časové a místní dostupnosti možné, děti i nadále docházejí do své původní školy, takže nemění prostředí. Pokud dítě nemůže i nadále navštěvovat svoji školu nebo školku a je-li to v jeho nejlepším zájmu a dítě si to samo přeje, lze mu po dohodě s rodiči a/nebo orgánem sociálněprávní ochrany dětí zprostředkovat a zajistit docházku v jiné škole, například ve škole v blízkosti ZDVOP nebo v jiné škole poblíž jeho bydliště apod. V těchto případech je vždy nutný souhlas zákonného zástupce nebo soudu.
- Sociální pracovník po domluvě se zákonným zástupcem vytipuje vhodný typ školy, telefonicky osloví ředitele školy a v případě možného přijetí dítěte do vybrané instituce, domluví schůzku. Rodič i dítě mají právo se schůzky zúčastnit.

Volnočasové aktivity

- Prioritou je, aby se dítě, pokud je to v jeho zájmu, mohlo i nadále účastnit volnočasových aktivit v prostředí a s lidmi, které zná, aby docházelo na kroužky, které navštěvovalo atd.

- Pokud to není žádoucí, a to zejména z důvodu ochrany dítěte a zajištění jeho bezpečí, zprostředkovává zařízení dítěti možnost navštěvovat volnočasové a zájmové aktivity stejného či obdobného druhu a zaměření v jiném místě, v první řadě mimo prostory ZDVOP (například na půdě školy, v domě dětí a mládeže, v neziskové organizaci apod.).
- Pracovníci ZDVOP se snaží rodičům i dětem pomáhat učit se, jak smysluplně rozvíjet zájmy dítěte i po ukončení pobytu dítěte. Například tím, že sdělí rodiči, co dítě baví a kde se může dítě i nadále účastnit vhodných volnočasových aktivit a proč je to pro jeho vývoj důležité.
- Prioritně by měly být voleny takové aktivity a místo, které by dítěti umožňovaly se jich nadále účastnit a využívat je i po ukončení jeho pobytu v ZDVOP.
- Je-li to z důvodů časové a místní dostupnosti možné, děti i nadále realizují volnočasové aktivity v původních školských či jiných zařízeních.
- Pokud dítě dosud žádný kroužek nenavštěvovalo, pracovníci si všímají jeho zájmů a vhodný kroužek dítěti doporučí.
- Pracovníci zařízení podporují děti v tom, aby svůj volný čas trávily smysluplně s tím, že sami dětem nabízejí smysluplné aktivity.

Společné aktivity dětí

- Ve volném čase děti umístěné ve ZDVOP navštěvují spolu s pracovníky přímé péče kulturní akce (divadlo, kino, koncert, majáles apod.), sportovní akce (veřejné bruslení, veřejné koupaliště apod.) a podnikají různé výlety – ať už jednodenní nebo pobytové.

 STANDARD Č. 5 PODPORA PŘIROZENÉHO SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ	
Kritérium 5c	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má písemně vypracována pravidla pro poskytování pomoci a poradenství rodině umístěného dítěte, zejména stanoveny možnosti a nabídky zajištění pomoci při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajištění terapie, nácviku rodičovských a dalších dovedností při péči o dítě, které v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte rodina potřebuje.

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má písemně vypracována pravidla pro poskytování pomoci a poradenství rodině umístěného dítěte, zejména stanoveny možnosti a nabídky zajištění pomoci při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, zajištění terapie, nácviku rodičovských a dalších dovedností při péči o dítě, které v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte rodina potřebuje.

Sociálně – terapeutická podpora:

- V zařízení poskytujeme krizovou intervenci dětem i jejich rodinám.

- Spolupracujeme s dalšími externími odborníky, kteří poskytují odborné služby pro rodiny s dětmi.
- Zajišťujeme členům rodiny dítěte terapii.
- Zajišťujeme nácvik rodičovských a dalších dovedností, které rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nezbytně potřebuje pro péči o dítě a výchovu dítěte (např. zajištění sociálně-aktivizačních služeb, asistovaných kontaktů apod.

Nácvikové a aktivizační činnosti:

- Nácvikové a aktivizační činnosti provádějí všichni pracovníci ZDVOP, kteří vykonávají SPOD. Nácvikem rodiče v péči o dítě podporují pracovníci činnostmi napomáhající rozvoji rodičovských kompetencí.

Psychologické poradenství:

- Za psychologické poradenství zodpovídá psycholog ZDVOP. V případě zájmu rodiče je možné zprostředkovat psychoterapeutickou, nebo rodinnou terapii.

Síť sociálních služeb v rámci regionu:

- K vyhledávání služeb pro děti a jejich rodiny využíváme registr poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb, seznam pověřených osob v ČR, katalog sociálních služeb v MSK (který je k dispozici i na našich webových stránkách).
- Přesné kontakty na dané sociální služby nalezne sociální pracovník, nebo psycholog ve své kanceláři, nebo na internetu. Tyto kontakty předá zákonným zástupcům nebo jiným odpovědným osobám za výchovu. Bude záležet na tom, v jaké lokalitě se rodina nachází, jaké má problémy a co je potřeba v rámci individuálního plánu dítěte řešit.

5. Pravidla pro poskytování pomoci a poradenství rodině umístěného dítěte

- Povinnost ZDVOP spolupracovat s rodinou umístěného dítěte je daná § 42a odst. 1 písm. h) zákona o SPOD.
- Zařízení poskytuje poradenství dítěti, jeho rodičům nebo osobám odpovědným za výchovu dítěte. Toto poradenství poskytuje v souladu s IPOD.
- ZDVOP přistupuje k rodině jako k celku, podporuje rodinu pro vytvoření podmínek příznivých pro návrat dítěte zpět do původního prostředí.
- Pracovníci zařízení zaujímají k rodině nehodnotící postoj. Poskytují odborné poradenství a terapii, podporu a nácvik rodičovského chování. Aktivizují rodiče, aby se naučili provádět běžné činnosti spojené s péčí o dítě a chodem rodiny, zcela samostatně.
- Pracovníci zařízení poskytují rodičům pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s dítětem a motivují vytvoření podmínek pro návštěvu dítěte v rodině.

- Pracovníci zařízení postupují vždy citlivě a ohleduplně, vytváří atmosféru vzájemného porozumění a vždy mají na paměti nezastupitelnou úlohu rodičů, posilují jejich kompetence i rodičovskou zodpovědnost. Snaží se aktivovat rodiče k tomu, aby si činnosti s dětmi vyzkoušeli a naučili se je s dětmi provádět samostatně.

Nástroje:

Související vnitřní dokumenty a formuláře zařízení:

- Povolení vycházky s dítětem mimo areál zařízení
- Předávací protokol k vycházce s dítětem mimo zařízení
- Předávací zpráva
- Rozhodnutí ředitele o povolení pobytu mimo zařízení
- Rozhodnutí ředitele o zamítnutí pobytu mimo zařízení
- Usnesení o zastavení řízení
- Vyjádření k podkladům před vydáním rozhodnutí a nahlížení do spisu k žádosti o povolení pobytu dítěte mimo zařízení
- Záznam o průběhu návštěv
- Záznam o průběhu samostatných vycházek dítěte
- Záznam o předání dítěte k dočasnému pobytu mimo zařízení
- Záznam o převzetí dítěte po dočasném pobytu mimo zařízení
- Záznam o určení osoby oprávněné provádět úkony ve správním řízení
- Žádost o povolení dočasného pobytu mimo zařízení
- Žádost o vyjádření OSPOD k dočasnému pobytu mimo zařízení
- Základní informace k pobytu dítěte

Související řády a směrnice zařízení:

- Etický kodex zaměstnance DC Pluto
- Provozní řád ZDVOP

Související legislativa:

- Etický kodex sociálního pracovníka
- Vyhláška č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona sociálně-právní ochrany, v platném znění
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Odkaz na webové stránky:

- Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb (uzis.cz)
- Pověřené osoby (mpsv.cz)
- Registr poskytovatelů sociálních služeb (mpsv.cz)
- www.plutocentrum.cz
- Katalog sociálních služeb: Portál MSK

Další pracovní postupy:

- Standard č. 1 Cíle a způsoby činnosti ZDVOP
- Standard č. 9 Přijímání dětí do zařízení
- Standard č. 10 Plán sociálně-právní ochrany dítěte umístěného v ZDVOP
- Standard č. 12 Ukončení péče v ZDVOP
- Standard č. 13 Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochrany